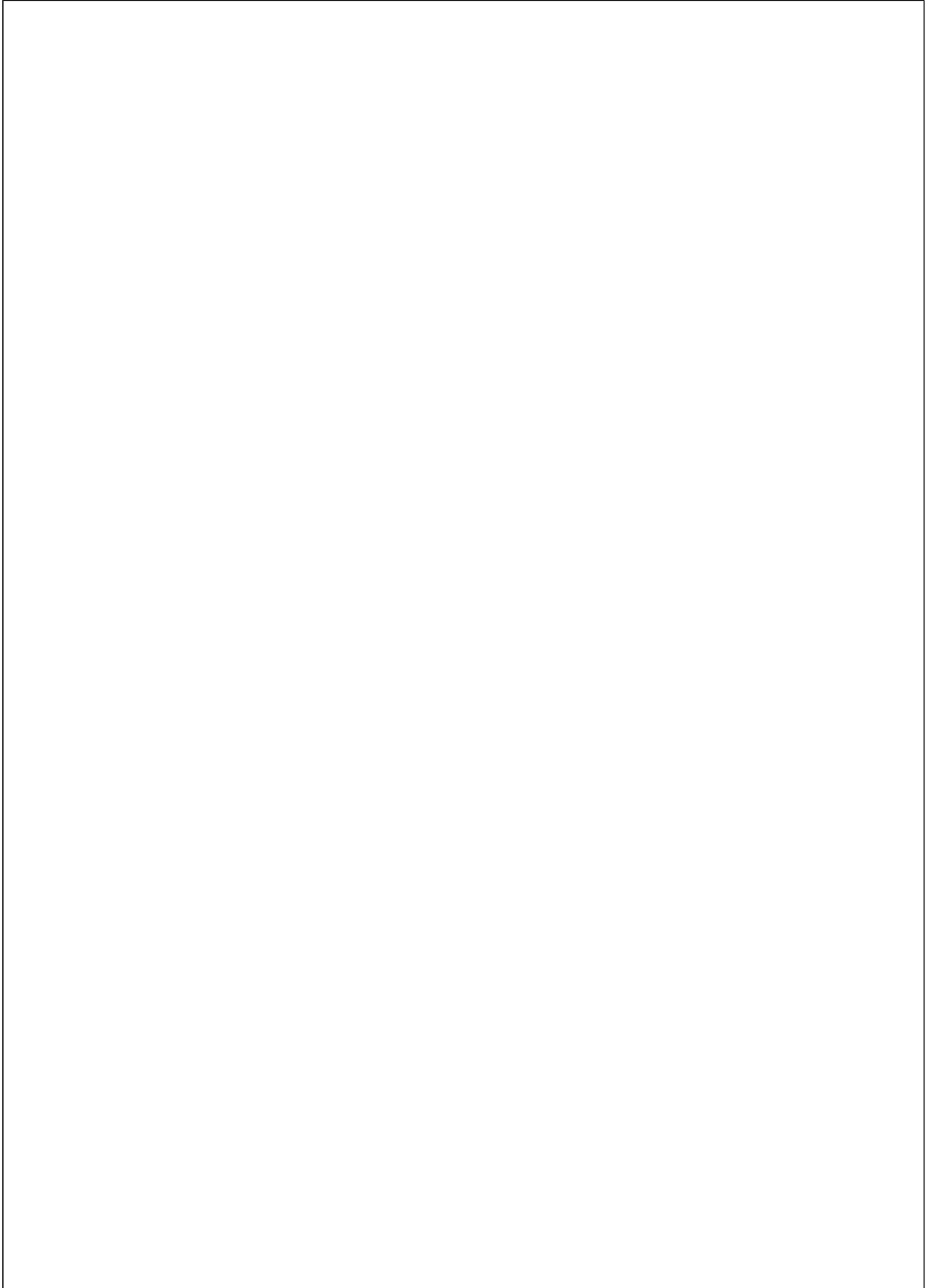

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/230733,Oznaczenie-grobow-polskich-weteranow-pochowanych-w-Kanadzie.html>

27.02.2026, 10:47

Oznaczenie grobów polskich weteranów pochowanych w Kanadzie

Podczas wizyty w Kanadzie, 27 września 2025 roku, zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Karol Polejowski oznaczył miejsca pochówku polskich weteranów. Specjalne tabliczki przytwierdzono do pomników nagrobnych Stanisława Swianiewicza oraz Stanisława Bobra-Tylingo.

28.09.2025

[Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa](#) [Upamiętnienie](#)

Pomniki oznaczone zostały tabliczką z anglojęzyczną inskrypcją: „Grób weterana walk o Wolność i Niepodległość Polski”. W ten sposób uhonorowano już ponad 12 tysięcy miejsc pochówku osób szczególnie zasłużonych dla Ojczyzny.

* * *

Stanisław Swianiewicz – ur. 26 października 1899 r. w Daugavpils na Łotwie, zm. 22 maja 1997 r. w Londynie, pochowany we wspólnej mogile z żoną Olimpią Swianiewicz, zm. 14 czerwca 1974 r.

W 1909 r. wstąpił do rosyjskiej szkoły realnej w Dyneburgu. W 1912 r. został przyjęty do konspiracyjnych polskich kółek samokształceniowych. W 1913-1914 szedł do konspiracyjnej organizacji „Wyzwoliciel”. Jesienią 1915 r. w związku z ewakuacją szkół z Dyneburga przeniósł się do Orła, gdzie uczęszczał do szkoły realnej. W 1917 r. przystąpił do tworzonej w Orle Polskiej Organizacji Wojskowej. Odpowiadał za propagandę i werbunek. W listopadzie 1918 r. powrócił do Dynenburga, gdzie został utworzony Komitet, który miał zająć się zorganizowaniem polskiej akcji zbrojnej dla obrony kraju przed inwazją bolszewicką. Akcja Komitetu nie dała wymiernych korzyści wobec szybkiego posuwania się bolszewików, którzy w grudniu 1918 r. zajęli Dyneburg. Czynną służbę wojskową rozpoczął 1 czerwca 1919 r. jako kanonier 7 pułku artylerii piechoty. 24 grudnia 1920 r. przeszedł w stan rezerwy, jako plutonowy 201 pułku piechoty Dywizji Litewsko-Białoruskiej. Brał udział w bitwie warszawskiej. Po uzyskaniu dyplomu na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie został mu nadany stopień porucznika.

24 września 1939 r. otrzymał kartę powołania, tego samego dnia zostało mu powierzono stanowisko szefa kampanii gospodarczej 85 pp w Nowej Soli (19 Dywizja Piechoty – dawna Dywizja Litewsko-Białoruska). W czasie kampanii wrześniowej uczestniczył w bitwach pod Piotrkowem Trybunalskim (5.IX), pod Dorohuskim nad Bugiem (18.IX) i pod Tomaszowem Lubelskim (23.IX). Dnia 28 września resztki 19 Dywizji Piechoty zostały otoczone przez Armię Czerwoną. Stanisław Swianiewicz dostał się do niewoli i trafił do obozu w Kozielsku. 29 kwietnia 1940 r. został wpisany na listę opuszczających obóz. 30 kwietnia został przetransportowany do stacji Gniezdowo, gdzie oficerów przeładowano do autobusów z zamalowanymi oknami. Swianiewicza odłączono i pozostawiono w pustym wagonie.

Po południu został przewieziony do więzienia w Smoleńsku, a 3 maja został przetransportowany do Moskwy, do więzienia na Łubiance. W końcu lutego 1941 r. został mu zakomunikowany wyrok (bez sądu) opiewający na 8 lat przymusowej pracy w łagrze, usytuowanym w sowieckiej autonomicznej republice Komi. S. Swianiewicz został zwolniony 24 kwietnia 1942 r. po wielu

staraniach podejmowanych przez Ambasadę Polską w ZSRS i polskich władz w Londynie. Po przybyciu do polskiej Ambasady w Kujbyszewie dowiedział się, że polska społeczność żyje niepokojem o los polskich oficerów osadzonych w Kozielsku, Ostaszkowie i Starobielsku, których był on jedynym odnalezionym przedstawicielem. Szef Polskiej Misji Wojskowej przy rządzie rosyjskim, gen. Romuald Wolikowski, przebywający przy Ambasadzie Polskiej poprosił go o opracowanie na piśmie obserwacji zanotowanych w czasie transportu z Kozielska do wewnętrznego więzienia NKWD w Smoleńsku. W ten sposób powstał pierwszy dokument, zawierający elementy prawdy o Katyniu („Rodowód” 2003, nr 2, s. 4). Następne opracowanie napisał jesienią 1942 r. w Teheranie.

Po wojnie mieszkał w Londynie. Był wykładowcą na wielu wyższych uczelniach w Wielkiej Brytanii, Indonezji, Stanach Zjednoczonych i Kanadzie. Najdłużej był związany z Saint Mary's University w Halifaxie. Członek-założyciel Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie.

Odznaczenia: Pamiątkowy Krzyż V Kresowej Dywizji Piechoty (1977, Londyn), Krzyż za udział w wojnie 1918-1921 (1990, Kraków), Złoty Medal Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej (1992, Londyn), Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (1992, Londyn).

Stanisław Bóbr-Tylingo - ur. 30 marca 1919 r., zm. 18 grudnia 2001 r., Halifax.

W szkole średniej związany był z konspiracją Obozu Narodowo-Radykalnego, kontynuował ją w szeregach Związku Jaszczurczego i w Narodowych Siłach Zbrojnych. Pozostał wierny ideałom służby narodowi polskiemu do końca swoich dni.

Wojnę rozpoczął w drugiej połowie września 1939 roku na wschodniej granicy Polski w szeregach Przysposobienia Narodowego. Po ukryciu broni przedostał się do Warszawy. Był uczestnikiem wielu akcji w czasie okupacji niemieckiej. Działał w Warszawie i Krakowie, krótko w Rzeszowie i Radomiu. Był instruktorem w Szkole Podchorążych Piechoty Narodowych Sił Zbrojnych.

Powstanie zaskoczyło go w Warszawie. Włączył się w walki wraz ze swoimi kolegami z NSZ. Tworzyli oddział Legii Akademickiej. Walczyli na Starówce - Reduta, Senatorska, Miodowa (gdzie zginął jego brat Marian, a on sam był jednym ze zdobywców niemieckiego działka na ulicy Focha), później w zdobyciu i obronie Banku Polskiego, gdzie szaleńczo, często samotnie, odpierał ataki niemieckie i gdzie został dosyć poważnie ranny w prawą nogę (co nie wycofało go ze służby). Był jednym z ostatnich opuszczających Starówkę rano 2 września 1944 r. W kilka minut później Niemcy zajęli plac Krasińskich. W Śródmieściu walczył dalej w pierwszej linii. Po Starówce, walki w al. Sikorskiego wydawały mu się zabawą, lecz w ciężkich zmaganiach o nieparzystą stronę Chmielnej przeżył straty kolegów z długoletniej konspiracji, często jeszcze sprzed wojny, z ONR. Wybuch granatu wbił mu lornetkę w oczy, jednak wzrok odzyskał.

Za Starówkę odznaczony został co najmniej raz *Krzyżem Walecznych* oraz *Virtuti Militari* - jako jeden z czterech z NSZ - otrzymanym z rąk gen. Bora-Komorowskiego na ul. Brackiej. Na początku sierpnia był plutonowym podchorążym, opuścił Warszawę jako podporucznik.

Po powstaniu, po krótkim pobycie w niemieckim obozie jenieckim (Łambinowice), znalazł się w Brygadzie Świętokrzyskiej NSZ. Tam poznał swoją przyszłą żonę, kpt. Halinę Reszke - szefa Pomocniczej Służby Kobiet przy sztabie Narodowych Sił Zbrojnych. Przecierał kanały łączności i ewakuacji zagrożonych ludzi z Polski pod okupacją sowiecką. Po zakończeniu działań wojennych osiadł w Paryżu razem ze swoją żoną.

[Następny Strona](#)

Halifax

Centrala

Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa, Upamiętnienie

Upamiętnienie

Powiązane wiadomości

W Kanadzie upamiętniliśmy polskich marynarzy